

ÖĞRETMENLERİN YAŞAM BOYU ÖĞRENME EĞİLİMLERİNİN İNCELENMESİ**EXAMİNİNG TEACHERS' LİFELONG LEARNING TENDENCIES****Gözde Sezen GÜLTEKİN**

Yrd. Doç. Dr. Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü,

Fatma Betül YAZARYüksek Lisans Öğrencisi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yaşam Boyu
Öğrenme Anabilim Dalı**Özet**

Topluma yön veren kişiler olarak düşünüldüğünde öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterliklerine sahip olmaları önemlidir. Bu kapsamda araştırmanın amacı, öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini incelemektir. Araştırmanın evrenini 2019-2020 eğitim- öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev yapan öğretmenler oluştururken, basit tesadüfi örnekleme yoluyla belirlenen 124 öğretmen oluşturmaktadır. Nicel yaklaşımı esas alan bu çalışma betimsel araştırma yöntemlerinden tarama modelidir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Coskun Diker (2009) tarafından geliştirilen “Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği” ile elde edilmiştir. Yapılan açıklayıcı faktör analizi sonucunda ölçeğin güdülenme, sebat, öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk ve merak yoksunluğu olmak üzere dört alt boyuttan oluştuğu saptanmıştır. 27 maddeden oluşan ölçeğin Cronbach alpha iç tutarlılık katsayısı ise .89 olarak bulunmuştur. Veriler cinsiyet, yaş, öğrenim düzeyi ve kıdem bazında incelenmiştir. Verilerin analizinde SPSS 18. Paket programı kullanılmıştır. Ancak araştırma sonunda Yaşam Boyu Öğrenme Ölçeği’nde tüm alt boyutlarda öğretmenlerin anlamlı bir farklılık göstermediği ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yaşam boyu öğrenme, yaşam boyu öğrenme eğilimi, öğretmenler**Abstract**

Having the ability of lifelong learning is essential for teachers in the manner of guidance of the society. The aim of this research is examining the ability of lifelong learning of teachers. The set of this research consists 124 teachers who is elected by random sample method and works in schools of Ministry of Education. Quantitative approaches based on this study is descriptive research method of survey model. the "Lifelong Learning Tendencies Scale" was used by Coskun Diker (2009) as the data collection tool in the study,. It was determined that the scale consists of four sub-dimensions: motivation, persistence, lack of regulation of learning, and lack of curiosity, as the results of the explanatory factor analysis. The Cronbach alpha internal consistency coefficient of the scale which consists of 27 items was found as 0.89. The data were analyzed on the basis of gender, age, education level and seniority. SPSS 18. Package program was used to analyze the data. It was revealed that the teachers do not show a significant difference in all sub-dimensions in the Lifelong Learning Scale at the end of the study.

Keywords: Lifelong learning, lifelong learning tendency, teachers

1.GİRİŞ

Eğitim öğretim iş ve işlemleri, devletin temel görevi haline gelmiş olup 19.yy'dan itibaren devletin belirlediği yaş grupları, zorunlu olarak eğitim öğretime dahil edilmiştir. Ancak ilerleyen zamanlarda eğitimin kapsamında yetersizlikler olduğu görüşleri dile getirilmeye başlanmıştır. Eğitimin tek bir dönemde verilen ve değişmez bilgilerle donatılmış bir kalıp olmaktan çıkması gerektiği savunulmakla birlikte, eğitimin yaşam boyu devam etmesi gerektiği görülmüştür (Akbaş ve Özdemir, 2002, Bağcı, 2011).

İnsan yaşamının temelinde yer alan öğrenme yalnızca okulda gerçekleşmemektedir. Okuldaki öğrenmenin yanı sıra insanlar öğrendikleri pek çok davranışı yaşamın içinde aile, arkadaş gibi sosyal ortamlarda kazanmaktadır. Bunların tümü kasıtlı ve kasıtsız olarak öğrenme için bir ortam oluşturmaktadırlar (Miser, 2006:58). Toplumsal yaşam içindeki bu farklı öğrenme ortamları yaşam boyu öğrenme kavramını önemli kılmıştır.

Hayat boyu öğrenme kavramı MEB tarafından Türkiye Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi'nde, "kişisel, toplumsal, sosyal ve istihdam ile ilişkili bir yaklaşımla bireyin, bilgi, beceri, ilgi ve yeterliliklerini geliştirmek amacıyla hayatı boyunca katıldığı her türlü öğrenme etkinlikleri" olarak tanımlanmıştır (MEB,2009). Yaşam boyu öğrenme bireyin hayatı boyunca kazandığı tüm öğrenmeleri kapsamakla birlikte örgün-yaygın öğrenme, teknik eğitim ve meslek becerilerinin kazandırılmasını sağlayan tüm öğrenmeleri kapsamaktadır (MEGEP,2006).

Yaşam boyu öğrenme kavramı daha önceki eğitim kavramlarından farklı olarak bireyi merkez alan bir yaklaşımın benimsenmesi, okulun dışındaki öğrenmeye önem verilmesi, okul rolünün değiştirilerek devletin eğitimdeki etkin rolünün azaltılması, buna karşılık sosyal tarafların rollerinin güçlendirilmesi ve eğitimin kısıtlı zaman diliminde sınırlandırılmaması gerektiğini vurgulamaktadır (Güleç, Çelik & Demirhan, 2012).

Zaman geçtikçe bilgi toplumlarında meydana gelen değişme sürecinin doğurabileceği sonuçlara karşı önceden önlem almak ve kişileri bu değişimle baş edebilecek şekilde yaşam boyu öğrenen insanlar olarak geleceğe hazırlamak için, öncelikle öğretmenlerin yaşam boyu öğrenen bireyler olması gerekmektedir (Tunca vd., 2015)

Günümüzde öğretmenlik, ülkelere göre statü ve saygınlığı değişmekle beraber özel bilgi ve beceri gerektiren bir meslek olarak kabul görmektedir. Öğretmenlik doğrudan doğruya bireyi merkeze alan bir meslek olması yönüyle, geçmişten günümüze sadece bir kazanç kapısı olarak değil, kutsal bir meslek olarak sayılmaktadır. Türk eğitim tarihine de bakıldığında öğretmenlerin her zaman saygın bir konumu olmuş ve öğretmen denildiğinde toplumda örnek davranışlara sahip bir birey ortaya çıkmaktadır (Şişman ve Acat, 2003). Topluma yön veren öğretmenlerin örnek davranışlara sahip olması yaşam boyu öğrenme becerilerini de gerektirir. Çünkü öğretmenler meslekleri gereği her daim kendilerini yenilemek ve geliştirmek durumundadır. Bu çalışmanın gayesi de öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin alt değişkenlere göre değişip değişmediğini ortaya koymaktır.

2.ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu çalışmanın amacı öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini bazı değişkenler açısından incelemektir.

Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenmeye ilişkin algıları;

✓ Cinsiyetlerine,

- ✓ Yaşlarına
 - ✓ Öğrenim düzeylerine
 - ✓ Kıdemlerine
- Göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

3.YÖNTEM

Bu araştırma öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelendiği betimsel tarama modelinde nicel bir çalışmadır.

4.EVREN VE ÖRNEKLEM

Çalışma grubu kolay ulaşılabilir örneklem yöntemi ile belirlenmiş olup 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Sakarya İli merkez ilçesindeki Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilköğretim, ortaokul ve lise düzeyinde görev yapan 81'i kadın ve 43'ü erkek olmak üzere 124 öğretmenden oluşmaktadır. Öğretmenlerin 104'ü lisans mezunu, 17'si yüksek lisans ve 3 tanesi ön lisans mezunudur. Öğretmenlerin 21-30 yaş arası 35 kişidir, 31-40 yaş arası 51 kişidir ve 41 yaş üstü 38 kişidir. Öğretmenlerin 1-5 yıl arası kıdemli olanlar 29 kişi, 6-10 yıl kıdemliler 37 kişi, 11-15 yıl arası kıdemliler 17 kişi, 16-20 yıl arası kıdemliler 15 kişi, 21-25 yıl arası kıdemliler 21 kişi, 26-30 yıl arası kıdemliler 1 kişi, 31-35 yıl arası kıdemliler 5 kişidir. Öğretmenlerden görsel sanatlardan 1 kişi, felsefeden 2 kişi, müzik 4 kişi, okul öncesi 5 kişi, İngilizce 7 kişi, almanca 5 kişi, teknoloji tasarım 3 kişi, biyoloji 2 kişi, beden eğitimi 2 kişi, fizik 1 kişi, kimya 2 kişi, fen bilimleri 5 kişi, sosyal bilgiler 1 kişi, din kültürü ve ahlak bilgisi 7 kişi, ilahiyat 2 kişi, sınıf öğretmenliği 37 kişi, coğrafya 1 kişi, tarih 2 kişi, türk dili edebiyatı 14 kişi, matematik 7 kişi, bilişim 7 kişi, rehberlik 1 kişi, elektrik-elektronik 7 kişi, mobilya tasarım 1 kişi, özel eğitim 2 kişidir.

5.VERİ TOPLAMA ARACI

Araştırma kapsamında verilerin toplanması için kişisel bilgi formu ve Diker Coşkun ve Demirel (2009) tarafından geliştirilen "Üniversite öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri (YBÖEÖ)" adlı ölçeği kullanılmıştır. Araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu, katılımcıların demografik durumlarına yönelik sorulardan oluşmaktadır. Yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeği ise yaşam boyu öğrenme eğilimlerini belirlemek amacıyla 27 maddeden oluşmaktadır. Ölçek dört alt boyuttan oluşmaktadır. Motivasyon ve sebat alt boyutlarındaki tüm maddeler olumlu iken; öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk ve merak yoksunluğu boyutlarındaki tüm maddeler olumsuzdur. Motivasyon ve sebat boyutlarındaki puanın yüksek olması yaşam boyu öğrenme eğiliminin yüksek olduğunu gösterirken düşük olması yaşam boyu öğrenme eğiliminin düşük olduğunu göstermektedir. Bu durum öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk ve merak yoksunluğu boyutlarında ise tam tersidir. Yani boyut puanlarının yüksek olması, yaşam boyu öğrenme eğiliminin düşük olduğunu; düşük olması da yaşam boyu öğrenme eğiliminin yüksek olduğunu göstermektedir. Altılı Likert dereceleme türünde hazırlanan ölçeğin maddeleri, "Çok uyuyor (6), kısmen uyuyor (5), çok az uyuyor (4), çok az uymuyor (3), kısmen uymuyor (2) ve hiç uymuyor (1) aralığında puanlanmaktadır. Ölçeğin tamamından toplam puan alınabilmektedir. Ölçekten alınabilecek minimum puan (27x1) 27 ve maksimum puan (27x6) 162 olarak belirlenmiştir. Ölçeğin güvenilirliğini

belirlemek için iç tutarlılık katsayısı hesaplanmış ve katsayısı (α)89 bulunmuştur (Diker-Coşkun ve Demirel, 2009).

6. VERİLERİN ANALİZİ

İlgili veri toplama aracı online platformda düzenlenerek, ölçek linki Sakarya İli merkez ilçesindeki Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde görev yapan öğretmenlere e-posta yoluyla iletilmiştir. İletilen mailler sonunda çalışmaya gönüllü olarak katılan 124 öğretmenden elde edilen veriler IBM SPSS 24.0 paket programına aktararak araştırmanın amaçlarına hizmet edecek şekilde çözümlenmiştir. Elde edilen verilerin normal dağılım gösterme durumları SPSS programı yardımıyla test edilmiştir. Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin belirlenmesinde toplam ortalama puanlar ve standart sapmalar ile ölçekten alınabilecek minimum, orta ve maksimum puanlar ölçüt olarak alınmıştır. Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenmeye ilişkin algıları “cinsiyet”, “yaş”, “kıdem” ve “öğrenim düzeyi” değişkenlerine göre ele alınarak analiz edilmiştir.

7. BULGULAR

Araştırma sonucunda elde edilen ham veriler yapılan istatistiksel işlemler sonucunda sayısal verilere dönüştürülmüştür. Araştırmadan elde edilen sayısal veriler ise tablolar halinde gösterilmiştir. Birinci alt probleme ilişkin bulgularda “öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri hangi düzeydedir?” sorusuna cevap aranmıştır. Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilim düzeylerine ilişkin aritmetik ortalaması ve standart sapması Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1. Normal Dağılım Testi

	N	X	ss	Çarpıklık	Basıklık	Kolmogorov-Smirnov ^a
Genel Yaşamboyu Öğrenme Eğilimi	124	3,3432	,43762	,842	1,564	,000**
Motivasyon	124	5,3978	,68131	-2,733	13,625	,000**
Sebat	124	4,9530	,91425	-1,204	2,135	,000**
Öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk	124	1,7849	1,02118	1,689	2,668	,000**
Merak yoksunluğu	124	1,9391	,99314	1,336	1,783	,000**

*p<.05, **p<.01

Analiz sonucuna göre, çarpıklık basıklık değerlerinin farklı aralıklarda olması ve Kolmogorov-Smirnov anlamlılık değerlerinin .05’ten büyük çıkmasından dolayı ölçek genelinin ve tüm alt boyutlarının normal dağılım göstermediği varsayılmıştır. Bu bağlamda bu verilerin analizinde non-parametrik testler kullanılmıştır.

Cinsiyet değişkenine ilişkin bulgular

Tablo 2. Katılımcıların Yaşam boyu Öğrenme Eğilimlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre İncelenmesi

Boyutlar	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Genel Yaşamboyu Öğrenme Eğilimi	Kadın	81	61,73	5000,00	1679,000	,742
	Erkek	43	63,95	2750,00		
Motivasyon	Kadın	81	64,07	5189,50	1614,500	,501
	Erkek	43	59,55	2560,50		
Sebat	Kadın	81	64,07	5189,50	1614,500	,503
	Erkek	43	59,55	2560,50		
Öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk	Kadın	81	64,67	5238,50	1565,500	,345
	Erkek	43	58,41	2511,50		
Merak yoksunluğu	Kadın	81	58,04	4701,50	1380,500	,057
	Erkek	43	70,90	3048,50		

Tablo 2’de U testi sonuçları incelendiğinde, katılımcıların genel yaşam boyu öğrenme eğilimleri ($U=1679,000$; $p>.05$) ile motivasyon ($U=1614,500$; $p>.05$), sebat ($U=1614,500$; $p>.05$), öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk ($U=1565,500$; $p>.05$), merak yoksunluğu ($U=1380,500$; $p>.05$) düzeylerinin cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği görülmektedir. Bu durumda, katılımcıların kadın ya da erkek olmasının onların yaşam boyu öğrenme eğilimlerini farklılaştırmadığı söylenebilir.

Tablo 3. Katılımcıların Yaşam boyu Öğrenme Eğilimlerinin Yaş Değişkenine Göre İncelenmesi

	Yaş	N	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Genel Yaşamboyu Öğrenme Eğilimi	21-30	33	55,11	2	2,215	,330
	31-40	53	63,42			
	41 ve üstü	38	67,63			
	Total	124				
Motivasyon	21-30	33	59,71	2	1,867	,393
	31-40	53	59,53			
	41 ve üstü	38	69,07			
	Total	124				
Sebat	21-30	33	57,82	2	2,302	,316
	31-40	53	60,26			
	41 ve üstü	38	69,68			
	Total	124				
Öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk	21-30	33	61,52	2	,136	,934
	31-40	53	63,85			
	41 ve üstü	38	61,47			
	Total	124				
Merak yoksunluğu	21-30	33	58,47	2	1,166	,558
	31-40	53	66,42			
	41 ve üstü	38	60,54			
	Total	124				

Tablo 3'te yer alan H testi sonuçları incelendiğinde, katılımcıların genel yaşamboyu öğrenme eğilimleri ($\chi^2_{(2)}= 2,215$; $p>.05$) ile motivasyon ($\chi^2_{(2)}= 1,867$; $p>.05$), sebat ($\chi^2_{(2)}= 2,302$; $p>.05$), öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk ($\chi^2_{(2)}=,136$; $p>.05$), merak yoksunluğu ($\chi^2_{(2)}= 1,166$; $p>.05$) düzeylerinin yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark göstermediği görülmektedir. Bu durumda katılımcıların hangi yaşta olduklarının onların yaşamboyu öğrenme eğilimlerini değiştirmedeği söylenebilir.

Tablo 4. Katılımcıların Yaşam boyu Öğrenme Eğilimlerinin Kıdem Değişkenine Göre İncelenmesi

	Kıdem	N	Sıra Ortalaması	s	χ^2	p
Genel Yaşamboyu Öğrenme Eğilimi	1-5 yıl	29	62,64	5	11,004	,051
	6-10 yıl	37	54,27			
	11-15 yıl	17	63,12			
	16-20 yıl	15	52,40			
	21-25 yıl	20	84,98			
	26 yıl ve üstü	6	61,17			
	Total	124				
Motivasyon	1-5 yıl	29	64,93	5	8,502	,131
	6-10 yıl	37	52,69			
	11-15 yıl	17	63,47			
	16-20 yıl	15	61,23			
	21-25 yıl	20	80,33			
	26 yıl ve üstü	6	52,25			
	Total	124				
Sebat	1-5 yıl	29	65,33	5	10,479	,063
	6-10 yıl	37	52,81			
	11-15 yıl	17	58,38			
	16-20 yıl	15	57,87			
	21-25 yıl	20	83,83			
	26 yıl ve üstü	6	60,75			
	Total	124				
Öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk	1-5 yıl	29	63,83	5	1,570	,905
	6-10 yıl	37	58,64			
	11-15 yıl	17	70,76			
	16-20 yıl	15	59,90			
	21-25 yıl	20	61,68			
	26 yıl ve üstü	6	65,75			
	Total	124				
Merak yoksunluğu	1-5 yıl	29	59,88	5	1,354	,929
	6-10 yıl	37	65,57			
	11-15 yıl	17	63,47			
	16-20 yıl	15	55,03			
	21-25 yıl	20	66,28			
	26 yıl ve üstü	6	59,58			
	Total	124				

Tablo 4'te yer alan H testi sonuçları incelendiğinde, katılımcıların genel yaşamboyu öğrenme eğilimleri ($\chi^2_{(5)}= 11,004$; $p>.05$) ile motivasyon ($\chi^2_{(5)}= 8,502$; $p>.05$), sebat ($\chi^2_{(5)}= 10,479$; $p>.05$), öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk ($\chi^2_{(5)}= 1,570$; $p>.05$), merak yoksunluğu ($\chi^2_{(5)}= 1,354$; $p>.05$) düzeylerinin kıdem değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark göstermediği görülmektedir. Bu durumda katılımcıların hangi kıdeme sahip olduklarının onların yaşamboyu öğrenme eğilimlerini değiştirmedeği söylenebilir.

Tablo 5. Katılımcıların Yaşam boyu Öğrenme Eğilimlerinin Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre İncelenmesi

	Düzyey	N	Sıra Ortalamas	sd	χ^2	p
Genel Yaşamboyu Öğrenme Eğilimi	Önlisans	2	74,50			
	Lisans	105	62,47	2	,244	,885
	Yüksek Lisans	17	61,26			
	Total	124				
Motivasyon	Önlisans	2	72,00			
	Lisans	105	63,39	2	,797	,671
	Yüksek Lisans	17	55,88			
	Total	124				
Sebat	Önlisans	2	80,50			
	Lisans	105	62,73	2	,678	,712
	Yüksek Lisans	17	58,94			
	Total	124				
Öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk	Önlisans	2	68,25			
	Lisans	105	61,48	2	,580	,748
	Yüksek Lisans	17	68,15			
	Total	124				
Merak yoksunluğu	Önlisans	2	42,75			
	Lisans	105	62,14	2	,891	,640
	Yüksek Lisans	17	67,03			
	Total	124				

Tablo 5'te yer alan H testi sonuçları incelendiğinde, katılımcıların genel yaşamboyu öğrenme eğilimleri ($\chi^2_{(2)}= ,244$; $p>.05$) ile motivasyon ($\chi^2_{(2)}= ,797$; $p>.05$), sebat ($\chi^2_{(2)}= ,678$; $p>.05$), öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk ($\chi^2_{(2)}= ,580$; $p>.05$), merak yoksunluğu ($\chi^2_{(2)}= ,891$; $p>.05$) düzeylerinin eğitim düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark göstermediği görülmektedir. Bu durumda katılımcıların hangi eğitim düzeyinde olduklarının onların yaşamboyu öğrenme eğilimlerini değiştirmedeği söylenebilir.

8.SONUÇ VE TARTIŞMA

Günümüz bilgi toplumlarında öğrenmenin gerçekleşmesi bilgi toplumunun devamlılığı için bir önkoşuldur ve günümüz eğitim anlayışının en büyük amacı bağımsız bir şekilde yaşam boyu öğrenebilen bireyler yetiştirmektir (Breivik, 2000). Bu çalışmanın temel nedeni günümüz dünyasında giderek önem kazanan yaşam boyu öğrenme konusuna öğretmenler bağlamında dikkat çekmektir. Buna göre öğretmenlerin genel olarak yaşam boyu öğrenme eğilimleri içerisinde oldukları söylenebilir.

Bu araştırmada öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin belirlenmesi ve bu eğilimlerin çeşitli değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri motivasyon, sebat, öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk ve merak yoksunluğu olmak üzere dört alt boyutta incelenmiştir. Araştırmada Sakarya İlinde ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde görev yapmakta olan öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri cinsiyet, yaş, kıdem ve eğitim düzeyi durumu değişkenlerine göre anlamlı fark gösterip göstermediği araştırılmıştır.

Yaşam boyu öğrenme ölçeğinde genel olarak tüm alt boyutlarda öğretmenlerin yüksek ortalamaya sahip olduğu görülmüştür. Bu sonuç Kılıç (2015), ilköğretim branş öğretmenleri ile yürüttüğü çalışmada öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğiliminin yüksek olduğunu ifade etmiştir. Aynı şekilde Ayra ve Kösterelioğlu (2015) öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin yüksek düzeyde olduğunu saptamıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri, cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği görülmektedir. Bu durumda, katılımcıların kadın ya da erkek olmasının onların yaşam boyu öğrenme eğilimlerini farklılaştırmadığı söylenebilir. Elde edilen bu sonucun Şahin, Akbaşlı ve Yanpar Yelken (2010)'in yaptığı araştırma ile benzer sonuçlar taşıdığı söylenebilir. Şahin, Akbaşlı ve Yanpar Yelken (2010) tarafından yapılan araştırma sonucunda öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenmede anahtar yeterliklere yönelik görüşlerinde cinsiyet herhangi bir etkisi bulunmamıştır. Yaman ve Yazar (2015), öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini inceledikleri çalışmada, öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri cinsiyete göre farklılaşmadığını ifade etmiştir.

Yine bu çalışmada yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark göstermediği görülmektedir. Bu durumda katılımcıların hangi yaşta olduklarının onların yaşamboyu öğrenme eğilimlerini değiştirmedeği söylenebilir.

Diğer açıdan kıdem değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark göstermediği görülmektedir. Bu durumda katılımcıların hangi kıdeme sahip olduklarının onların yaşamboyu öğrenme eğilimlerini değiştirmedeği söylenebilir.

Son olarak eğitim düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark göstermediği görülmektedir. Bu durumda katılımcıların hangi eğitim düzeyinde olduklarının onların yaşamboyu öğrenme eğilimlerini değiştirmedeği söylenebilir. Öğrenim düzeyi lisansüstü olan öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri, lisans olan öğretmenlerle yaklaşık aynı bulunmuştur.

Araştırmanın sonuçları doğrultusunda şunlar önerilmiştir:

Sakarya ilinde görev yapan öğretmenlerle yapılan bu çalışma daha büyük örneklemelerde tekrarlanabilir. Araştırmanın farklı illerdeki hem devlet hem de özel okulları içerecek şekilde yürütülmesi sağlanabilir. Öte yandan öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme ile ilgili algılarını belirlemeye yönelik araştırmalar yapılabilir. Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri daha geniş kapsamlı nitel ve nicel çalışmalarla incelenebilir. Öğretmenler lisansüstü eğitim almaları konusunda teşvik edilmeli ve bu konuda öğretmenlere imkan sağlanmalıdır. Son olarak, yaşam boyu öğrenme eğilimleri değişkenlerinin farklı değişkenlerden etkilenebileceği göz önüne alınarak böyle çalışmaların başka değişkenlerle beraber çalışması alan yazına katkıda bulunabilir.

KAYNAKLAR

1. Akbaş, O., e Özdemir, S. M. (2002). Avrupa Birliği'nde yaşam boyu öğrenme. Milli Eğitim Dergisi, 155-156.
2. Aksoy, M. (2013). Kavram olarak hayat boyu öğrenme ve hayat boyu öğrenmenin Avrupa birliği serüveni, Bilig/Türk Dünyaso Sosyal Bilimler Dergisi, (64), 23-48.
3. Ayra, M. ve Kösterelioğlu, İ. (2015). Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Mesleki Öz Yeterlik Algıları İle İlişkisi. NWSA-Education Sciences. 10, (1)
4. Diker- Coskun, Y. (2009). Üniversite öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi, (Yayımlanmamış doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilgiler Enstitüsü, Ankara.
5. Güleç, İ. Çelik, S. ve Demirhan, B. (2012) Yaşam Boyu Öğrenme Nedir? Kavram ve Kapsamı Üzerine Bir Değerlendirme. Sakarya Universty Journal Of Education, 2(3), 34-48.
6. Kılıç, H. (2015). İlköğretim branş öğretmenlerinin bireysel yenilikçilik düzeyleri ve yaşam boyu öğrenme eğilimleri (Denizli ili örneği) (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
7. MEB. (2009). Türkiye Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi-Yüksek Planlama Kurulu. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
8. MEB (2006). MEGEP, Türkiye'nin Başarısı İçin İtici Güç: Hayat Boyu Öğrenme Politika Belgesi.
9. Miser, R. (2006). İnternet ne öğretir? Fevziye Sayılan ve Ahmet Yıldız (Haz.). Yaşam Boyu Öğrenme İçinde. (ss.106-116). Ankara: Pegem A Yayıncılık
10. Şişman, M. Ve Acat, B. M. (2003). Öğretmenlik uygulaması çalışmalarının öğretmenlik mesleğinin algılanmasındaki etkisi. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 13(1), 235-250.
11. Tunca, N., Alın Şahin, S. ve Aydın, Ö. (2015). Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 11 (2), 432-446.
12. Yaman, F. Yazar, T. (2015). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelenmesi (Diyarbakır ili örneği). Kastamonu Education Journal, 23(4), 1553-1566.